

دستورالعمل نحوه اجرای مفاد ماده ۱۸۱ قانون مالیاتهای

مستقیم

با توجه به تدوین آیین نامه اجرایی موضوع ماده ۱۸۱ قانون مالیاتهای مستقیم و تصویب آن توسط وزرای محترم امور اقتصادی و دارایی و دادگستری و احصاء وظایف واحد بازرسی مالیاتی ستاد سازمان و واحدهای اجرایی بازرسی مالیاتی در آیین نامه مذکور، جهت اجرای بهینه مفاد ماده ۱۸۱ قانون مالیاتهای مستقیم و انجام هماهنگیهای لازم و تسریع در رسیدگی به اسناد و مدارک به دست آمده، مطالبه، قطعیت و وصول حقوق حقه دولت، سایر وظایف واحد بازرسی مالیاتی ستاد، ادارات کل امور مالیاتی استانها و امور مالیاتی شهر و استان تهران و مرکز فناوری اطلاعات و ارتباطات به شرح ذیل تعیین و ابلاغ می گردد.

الف) وظایف واحد بازرسی مالیاتی ستاد سازمان:

۱. ابلاغ سیاستهای کلی اجرای ماده ۱۸۱ قانون مالیاتهای مستقیم به ادارات کل امور مالیاتی.
۲. انجام عملیات اجرایی موضوع ماده ۱۸۱ قانون مالیاتهای مستقیم در موارد ویژه.
۳. دریافت درخواستهای اجرایی ماده ۱۸۱ قانون مالیاتهای مستقیم ارسالی از سوی مراجع قانونی و اطلاعات مردمی واصله به ستاد سازمان و بررسی آنها از لحاظ سطح اهمیت و قابلیت اجرایی، اولویت بندی درخواستهای مهم و مورد نیاز با توجه به سیاست گذاریهای سازمان و پیشنهاد اجرای مفاد ماده مذکور به رئیس کل محترم سازمان یا اشخاص مجاز از طرف ایشان.
۴. نظارت بر مراحل اجرای ماده ۱۸۱ قانون مالیاتهای مستقیم و رسیدگی به اسناد و مدارک به دست آمده و اطلاعات استخراج شده و مطالبه، قطعیت و وصول مالیات متعلقه.
۵. جمع آوری نتایج اجرای ماده ۱۸۱ قانون مالیاتهای مستقیم در سراسر کشور و ارائه گزارش به رئیس کل محترم سازمان در بازههای زمانی سه ماهه.
۶. تهیه فرمها، دستورالعملهای لازم جهت انجام بهینه فرآیند اجرایی ماده ۱۸۱ قانون مالیاتهای مستقیم و ابلاغ به ادارات کل امور مالیاتی کشور.

۷. تهیه سرفصلها و برگزاری دورههای آموزشی اختصاصی مرتبط با امور اجرایی ماده ۱۸۱ قانون مالیاتهای مستقیم برای اعضای هیأتها و واحدهای اجرایی بازرسی مالیاتی سراسر کشور با همکاری دفتر آموزش.

ب) وظایف ادارات کل امور مالیاتی استانها و امور مالیاتی شهر و استان تهران:

۱- مدیران کل امور مالیاتی استانها و رئیس امور مالیاتی شهر و استان تهران موظفند از تاریخ ابلاغ این دستورالعمل، ظرف مدت یک ماه نسبت به پیشنهاد چارت سازمانی واحدهای اجرایی بازرسی مالیاتی در سقف تشکیلات مصوب، تعیین اعضای واحدهای اجرایی بازرسی مالیاتی و اخذ احکام نمایندگان دادستانی عمومی و انقلاب یا دادگستری محل در چارچوب آئین نامه اجرایی موضوع تبصره ۴ ماده ۱۸۱ قانون مالیاتهای مستقیم اقدام و مراتب را جهت اقدامات بعدی به واحد بازرسی مالیاتی ستاد سازمان اعلام نمایند.

* واحد اجرایی بازرسی مالیاتی تحت نظر مستقیم مدیران کل امور مالیاتی استانها و رئیس امور مالیاتی شهر و استان تهران انجام وظیفه می نمایند.

۲- هیئت اجرایی در صورت استنکاف مودی از انجام وظایف مقرر در تبصره ۲ ماده ۱۸۱ قانون یادشده، می بایست مراتب را به لحاظ پیش بینی ضمانت اجرایی کیفری مقرر در بند ۳ ماده ۲۷۴ آن قانون، به موجب صورت مجلس به اداره کل امور مالیاتی گزارش دهد تا از طریق اداره کل امور مالیاتی به دادستانی انتظامی مالیاتی جهت اعلام جرم و اقامه دعوی اعلام گردد.

استنکاف مودی همچنین از موجبات محرومیت وی از معافیتهای مالیاتی منابع مختلف درآمدی سال مورد مراجعه خواهد بود.

۳- گروههای رسیدگی ویژه می بایست اطلاعات واصله مربوط به تمامی سنوات قابل رسیدگی که در اجرای ماده ۱۸۱ قانون مالیاتهای مستقیم به دست آمده را ظرف مدت سه ماه رسیدگی و حسب مورد مالیات متعلقه را مطالبه نمایند. همچنین اطلاعات

مثبتة سایر مودیان نیز حتی المقدور باید از مدارک، استخراج و مورد رسیدگی قرار گرفته و در صورت عدم صلاحیت به دلیل فعالیت سایر مودیان در خارج از محدوده اداره کل، اسناد و مدارک مزبور را جهت رسیدگی به ادارات کل امور مالیاتی نیصلاح ارسال نمایند. در این صورت ادارات کل امور مالیاتی که مدارک مربوطه به آنان ارسال گردیده است می‌بایست ظرف مدت سه ماه، اسناد و مدارک دریافتی را رسیدگی و حسب مورد مالیات متعلقه را مطالبه نموده و مراتب را به واحد بازرسی مالیاتی ستاد اعلام نمایند.

شایان ذکر است: در مواردی که مدارک به دست آمده از نظر قوانین مالیاتی، مشمول مرور زمان گردیده است، جهت اعمال ماده ۲۷۷ قانون مالیات‌های مستقیم و محرومیت‌های مقرر در سایر قوانین من جمله قانون ارتقاء سلامت نظام اداری و مبارزه با فساد (بند ب ماده ۵ قانون موصوف) بررسی و اقدامات لازم توسط واحدهای ذیربط صورت پذیرد.

4- کلیه مراحل اعم از رسیدگی و مطالبه مالیات، طی مراحل دادرسی مالیاتی شامل طرح پرونده در هیئت‌های حل اختلاف مالیاتی، اجرای قراردادهای کارشناسی، طرح در شورای عالی مالیاتی و ... مربوط به پرونده‌های مودیان مالیاتی که اسناد و مدارک آنان در اجرای ماده ۱۸۱ قانون مالیات‌های مستقیم مورد بازرسی قرار گرفته است باید به صورت خارج از نوبت انجام شود.

5- اعضای هیئت و واحدهای اجرایی بازرسی مالیاتی از میان افراد مطلع و بصیر در امر حسابرسی مالی، مالیاتی و فناوری اطلاعات انتخاب و پس از اخذ تاییدیه دادستانی انتظامی مالیاتی و دفتر مرکزی حراست برای مدت دو سال منصوب می‌گردند و فهرست اسامی و مشخصات آنان و همچنین اعضای گروه‌های رسیدگی ویژه به واحد بازرسی مالیاتی ستاد ارسال گردد.

6- گزارش عملکرد نمایندگان دادستانی عمومی و انقلاب یا دادگستری محل را در دوره‌های زمانی شش ماهه به انضمام یک نسخه از صورت مجلس‌های تنظیمی موضوع ماده ۱۰ آئین نامه اجرایی، به مرجع قضایی ذیربط ارسال نمایند.

7- فرآیند بررسی و استخراج اطلاعات از اسناد و مدارک به دست آمده اعم از کاغذی یا داده‌های الکترونیکی، می‌بایست حداکثر ظرف مدت سه ماه صورت گرفته و نتایج حاصله به همراه یک نسخه از صورت مجلس‌های تنظیمی موضوع ماده ۱۰ آئین نامه اجرایی و گزارش و مستندات مرتبط به اداره امور مالیاتی ذیربط ارسال گردد.

8- یک نسخه الکترونیکی از اسناد و مدارک ارسالی به ادارات امور مالیاتی، به عنوان بایگانی در واحدهای اجرایی بازرسی مالیاتی نگهداری می‌گردد و یک نسخه از آن نیز به همراه تصویر صورت مجلس‌های تنظیمی، گزارش هیئت بازرسی مالیاتی و نامه ارسال مدارک به ادارات امور مالیاتی به واحد بازرسی مالیاتی ستاد سازمان ارسال می‌گردد.

9- ادارات کل امور مالیاتی استان‌ها و امور مالیاتی شهر و استان تهران از طریق واحدهای اجرایی بازرسی مالیاتی، بر روند رسیدگی به اسناد و مدارک به دست آمده در اجرای ماده ۱۸۱ قانون مالیات‌های مستقیم، تشخیص، مطالبه، مراحل دادرسی مالیاتی و قطعیت و وصول نظارت نموده و تصویر گزارشات، اوراق مالیاتی و مستندات مرتبط را ظرف مدت سه ماه به واحد بازرسی مالیاتی ستاد سازمان ارسال نمایند.

ج) وظایف مرکز فناوری اطلاعات و ارتباطات:

1- مرکز فناوری اطلاعات و ارتباطات سازمان موظف است ظرف مدت شش ماه، نسبت به طراحی و پیاده سازی سامانه مدیریت اطلاعات گزارشات بازرسی با هماهنگی دفتر بازرسی ویژه، مبارزه با پولشویی و فرار مالیاتی اقدام نماید.

2- مرکز فناوری اطلاعات و ارتباطات سازمان موظف است با همکاری اداره کل امور پشتیبانی سازمان و دفتر بازرسی ویژه، مبارزه با پولشویی و فرار مالیاتی، نسبت به تهیه و تولید نرم افزارهای کاربردی و تجهیزات سخت افزاری مورد نیاز امور اجرایی ماده ۱۸۱ قانون مالیات‌های مستقیم اقدام نماید.